

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja

Druk nr 2000
Warszawa, 28 stycznia 2022 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy - Prawo energetyczne.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Marka Suskiego.

(-) Waldemar Andzel; (-) Barbara Bartuś; (-) Joanna Borowiak; (-) Tadeusz Chrzan; (-) Krzysztof Czarnecki; (-) Witold Czarnecki; (-) Elżbieta Duda; (-) Michał Jach; (-) Fryderyk Kapinos; (-) Leonard Krasulski; (-) Krzysztof Lipiec; (-) Grzegorz Lorek; (-) Anna Milczanowska; (-) Teresa Pamuła; (-) Marcin Porzucek; (-) Zdzisław Sipiera; (-) Marek Suski; (-) Ewa Szymańska; (-) Robert Telus; (-) Włodzimierz Tomaszewski.

U S T A W A

z dnia r.

o zmianie ustawy – Prawo energetyczne

Art. 1. W ustawie z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, z późn. zm¹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 7:

a) po ust. 1c dodaje się ust. 1d w brzmieniu:

„1d. Umowy o przyłączenie do sieci nie zawiera się w przypadku, gdy do sieci przesyłowej gazowej ma być przyłączona inna sieć przesyłowa gazowa, a operatorem systemu dla obu sieci wyznaczono to samo przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych.”,

b) w ust. 8:

- w pkt 1 po wyrazach „za przyłączenie do sieci przesyłowej” dodaje się wyraz „elektroenergetycznej”,

- po pkt 1 dodaje się pkt 1a w brzmieniu:

„1a) za przyłączenie do sieci przesyłowej gazowej pobiera się opłatę ustaloną na podstawie rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia;”;

2) w art. 9c ust. 6b otrzymuje brzmienie:

„6b. W przypadku wyznaczenia operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu dystrybucyjnego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego na sieci niebędącej jego własnością, operator ten, w obszarze swojego działania, jest odpowiedzialny za wydawanie warunków przyłączenia oraz za zawarcie i realizację umowy o przyłączenie do sieci. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego, o którym mowa w zdaniu pierwszym, jest odpowiedzialny również za sporządzanie planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe oraz ustalanie taryfy dla paliw gazowych i jej przedkładanie Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki.”;

¹ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2021 r. poz. 868, 1093, 1505, 1642, 1873, 2269, 2271, 2376 i 2490 oraz z 2022 r. poz. 1.

3) w art. 9h:

a) ust. 2a otrzymuje brzmienie:

„2a. Obszar wykonywania działalności gospodarczej przez operatorów, o których mowa w ust. 2, obejmuje również wyłączną strefę ekonomiczną, o której mowa w art. 15 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.”,

b) w ust. 3 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej, magazynowania paliw gazowych, skraplania gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, z którym właściciela sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego łączy umowa powierzająca temu przedsiębiorstwu pełnienie obowiązków operatora z wykorzystaniem tej sieci lub instalacji.”,

c) po ust. 3a dodaje się ust. 3aa w brzmieniu:

„3aa. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, ma prawo do wyłącznego korzystania z majątku właściciela tej sieci niezbędnego do pełnienia obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych.”,

d) ust. 3b-3d otrzymują brzmienie:

„3b. W przypadku wyznaczenia przedsiębiorstwa energetycznego operatorem systemu przesyłowego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, na okres dłuższy niż okres obowiązywania umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego z wykorzystaniem tej sieci, zwanej dalej „umową powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego”, jej właściciel, w terminie 8 miesięcy przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, która została zawarta między nim a operatorem systemu przesyłowego gazowego albo operatorem

systemu połączonego gazowego, albo której treść została ustalona w drodze decyzji, o której mowa w ust. 3e, zawiera z tym operatorem kolejną umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego.

3c. Kolejna umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego zawierana jest na czas oznaczony, równy okresowi wyznaczenia, o którym mowa w ust. 3b, i rozpoczynający się od dnia następującego po dniu wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b.

3d. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego niezwłocznie przekazuje Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki informację o zawarciu umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego lub o jej zmianie oraz przesyła Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki kopię aktualnej umowy.”,

e) po ust. 3d dodaje się ust. 3da:

„3da. W przypadku, o którym mowa w ust. 3b, na miesiąc przed upływem terminu, o którym mowa w tym przepisie, operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego ma prawo do udzielania zamówień lub zawierania umów związanych z pełnieniem obowiązków operatora z wykorzystaniem sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, w tym wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, na okres po wygaśnięciu dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b.”,

f) ust. 3e otrzymuje brzmienie:

„3e. W przypadku nieotrzymania, w terminie 8 miesięcy przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w ust. 3b, informacji o zawarciu kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ustala treść tej umowy w drodze decyzji. Prezes Urzędu Regulacji Energetyki wydaje decyzję, o której mowa w zdaniu pierwszym, w terminie 4 miesięcy od dnia upływu terminu, o którym mowa w tym zdaniu.”,

- g) w ust. 3g po wyrazach „pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego” dodaje się wyrazy „, o której mowa w ust. 3b”,
- h) w ust. 3i skreśla się wyraz „kolejną”,
- i) w ust. 3j zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Decyzja, o której mowa w ust. 3e, może zostać zmieniona przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki na wniosek operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego w przypadkach uzasadnionych potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa funkcjonowania systemu przesyłowego gazowego albo możliwości korzystania z tego systemu, a także ze względu na wynikającą z przepisów prawa zmianę obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego lub zasad lub sposobów ich wykonywania, które wpływają na realizację przez operatora systemu przesyłowego albo operatora systemu połączonego gazowego praw lub obowiązków określonych tą decyzją.”,
- j) ust. 3k otrzymuje brzmienie:

„3k. W przypadku zawarcia przez właściciela sieci przesyłowej gazowej oraz operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, decyzja, o której mowa w ust. 3e, wygasa z mocy prawa w części objętej tą umową.”,
- k) w ust. 3n wyrazy „przepisy ust. 3c, 5 i 5a” zastępuje się wyrazami „przepisy ust. 3c i 5-5b”,
- l) uchyla się ust. 3o,
- m) ust. 5a otrzymuje brzmienie:

„5a. Umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego powinna określać także:

 - 1) majątek właściciela sieci przesyłowej gazowej niezbędny do pełnienia przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych;
 - 2) zasady korzystania przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego z majątku, o którym mowa w pkt 1;

- 3) sposób ustalenia wynagrodzenia należnego właścicielowi sieci przesyłowej gazowej za korzystanie przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego z majątku, o którym mowa w pkt 1;
 - 4) zobowiązanie do składania operatorowi systemu przesyłowego gazowego albo operatorowi systemu połączonego gazowego przez właściciela sieci przesyłowej gazowej zabezpieczenia majątkowego, o którym mowa w ust. 5e, i zaspokajania z tego zabezpieczenia roszczeń o zwrot kosztów, o których mowa w ust. 5c;
 - 5) zasady realizacji obowiązków, o których mowa w ust. 11 i 12;
 - 6) zasady odpowiedzialności stron z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązań wynikających z tej umowy, w tym kary umowne.”,
- n) ust. 5b otrzymuje brzmienie:

„5b. Sposób ustalenia wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5a pkt 3, określa się tak, aby wysokość tego wynagrodzenia odpowiadała kosztom działalności operatora systemu przesyłowego albo operatora systemu połączonego, o których mowa w art. 45 ust. 1k, zweryfikowanym przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w postępowaniu w sprawie zatwierdzenia taryfy dla paliw gazowych przedłożonej przez tego operatora.”,

- o) po ust. 5b dodaje się ust. 5c-5g w brzmieniu:

„5c. Właściciel sieci przesyłowej gazowej jest obowiązany pokrywać koszty poniesione przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego w związku pełnieniem obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, w części w jakiej nie zostały one pokryte przychodami z świadczonych przez tego operatora usług przesyłania paliw gazowych tą siecią.

5d. Z wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5a pkt 3, operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego może potrącić wartość kosztów, o których mowa w ust. 5c.

5e. Właściciel sieci przesyłowej gazowej jest obowiązany złożyć operatorowi systemu przesyłowego gazowego albo operatorowi systemu połączonego gazowego zabezpieczenie majątkowe w wysokości nie niższej niż 25% kosztów tego operatora związanych z pełnieniem obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywaniem działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, pomniejszonych o koszt wynagrodzenia, o którym mowa w ust. 5a pkt 3,

uwzględnionych przy kalkulacji stawek opłat za świadczone przez niego usługi przesyłania paliw gazowych tą siecią, obowiązujących w danym roku kalendarzowym, w celu zaspokojenia jego roszczeń o zwrot kosztów, o których mowa w ust. 5c.

5f. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 5e, ustanawia się na okres 12 miesięcy. Właściciel sieci przesyłowej gazowej obowiązany jest do każdorazowego przedstawienia zabezpieczenia majątkowego na kolejny okres, nie później niż na miesiąc przed upływem terminu wygaśnięcia zabezpieczenia.

5g. Zabezpieczenie majątkowe, o którym mowa w ust. 5e, ustanawia się w formie depozytu pieniężnego lub gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, w której gwarant wpisany do wykazu gwarantów, o którym mowa w art. 52 ustawy z dnia 19 marca 2004 r. - Prawo celne (Dz. U. z 2021 r. poz. 1856), zobowiązuje się na piśmie do zapłacenia, bezwarunkowo i nieodwołalnie, na każde wezwanie operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego, zabezpieczonej kwoty należności wraz z odsetkami za zwłokę, jeżeli jej zapłacenie stanie się wymagalne.”,

p) po ust. 10 dodaje się ust. 10a w brzmieniu:

„10a. W przypadku gdy po wyznaczeniu operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, dojdzie do zmiany okresu ważności udzielonej temu operatorowi koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, z dniem uprawomocnienia się decyzji o udzieleniu koncesji albo o zmianie decyzji o udzieleniu koncesji okres wyznaczenia operatora na tej sieci z mocy prawa ulega zrównaniu z okresem ważności udzielonej mu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych.”,

r) w ust. 13 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„W przypadku wyznaczenia operatora systemu przesyłowego, Prezes Urzędu Regulacji Energetyki jest uprawniony do przeprowadzenia kontroli w zakresie wypełniania przez właściciela sieci przesyłowej lub operatora systemu przesyłowego obowiązków, o których mowa w ust. 11 i 12 oraz w art. 9c, a także w zakresie

wypełniania przez operatora systemu przesyłowego obowiązków, o których mowa w art. 16 i art. 47.”;

4) w art. 16 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej niebędącej jego własnością sporządza i corocznie aktualizuje plan rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe dla tej sieci.”;

5) w art. 28 po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Prezes URE ma prawo wglądu do dokumentów oraz żądania przedstawienia dokumentów lub informacji mających znaczenie w postępowaniu w sprawie wydania decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e, lub dla wykonywania umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych.”;

6) w art. 33:

a) po ust. 1a dodaje się ust. 1aa w brzmieniu:

„1aa. Prezes URE udziela koncesji na przesyłanie paliw gazowych wnioskodawcy, który działa w formie spółki akcyjnej, której jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa.”,

b) po ust. 3a dodaje się ust. 3aa w brzmieniu:

„3aa. W przypadku gdy operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, ma prawo do korzystania z majątku właściciela tej sieci niezbędnego do pełnienia obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, posiadana przez tego operatora koncesja na przesyłanie paliw gazowych z mocy prawa obejmuje również wykonywanie działalności gospodarczej polegającej na przesyłaniu paliw gazowych tą siecią.”;

7) w art. 45 po ust. 1j dodaje się ust. 1k w brzmieniu:

„1k. W kosztach działalności operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego wyznaczonego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do

przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, uwzględnia się planowane do poniesienia przez właściciela tej sieci koszty:

- 1) ogólnego zarządu,
 - 2) amortyzacji jego majątku niezbędnego do pełnienia przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego obowiązków z wykorzystaniem tej sieci, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych,
 - 3) danin publicznoprawnych związanych bezpośrednio z majątkiem, o którym mowa w pkt 2,
 - 4) ustanowienia zabezpieczenia, o którym mowa w art. 9h ust. 5e
- wraz z przysługującym właścicielowi zwrotem z kapitału zaangażowanego przez niego w majątek, o którym mowa w pkt 2. Do ustalenia kosztów właściciela sieci przesyłowej gazowej art. 3 pkt 21 stosuje się odpowiednio.”;
- 8) w art. 47 po ust. 1a dodaje się ust. 1aa w brzmieniu:
- „1aa. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej niebędącej jego własnością dokonuje ustalenia taryf dla paliw gazowych dla tej sieci, które podlegają zatwierdzeniu przez Prezesa URE, oraz zaproponowania okresu ich obowiązywania. Operator, o którym mowa w zdaniu pierwszym, przedkłada Prezesowi URE taryfy dla tej sieci oraz ich zmiany z własnej inicjatywy nie później niż w terminie dziewięciu miesięcy przed upływem okresu obowiązywania taryfy poprzedniej lub na żądanie Prezesa URE.”;
- 9) w art. 56 w ust. 1:
- a) pkt 5a otrzymuje brzmienie:
„5a) nie przedkłada do zatwierdzenia taryfy lub jej zmiany w terminie, o którym mowa w art. 47 ust. 1 zdanie drugie albo ust. 1aa zdanie drugie, lub wbrew żądaniu Prezesa URE, o którym mowa w tych przepisach;”;
 - b) po pkt 24a dodaje się pkt 24b w brzmieniu:
„24b) wbrew obowiązkowi, o którym mowa w art. 9h ust. 5e-5g, nie składa operatorowi systemu przesyłowego gazowego lub operatorowi systemu połączonego gazowego zabezpieczenia majątkowego zgodnego z wymaganiami określonymi w tych przepisach;”.

Art. 2. Do umów o przyłączenie do sieci przesyłowej gazowej zawartych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 3. 1. Do taryfy dla paliw gazowych dla sieci przesyłowej gazowej, na której wyznaczono operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego niebędącego właścicielem tej sieci, zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do ustalenia, zaproponowania okresu obowiązywania oraz przedłożenia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki taryfy dla paliw gazowych dla sieci przesyłowej gazowej, o której mowa w ust. 1, na rok następujący po roku wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

3. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej, o której mowa w ust. 1, przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki taryfę, o której mowa w ust. 2, niezwłocznie po zawarciu pierwszej po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w art. 9h ust. 3b ustawy zmienianej w art. 1, albo po otrzymaniu pierwszej po tym dniu decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, o której mowa w art. 9h ust. 3e ustawy zmienianej w art. 1. Art. 47 ust. 1aa zdanie drugie ustawy zmienianej w art. 1 nie stosuje się.

Art. 4. 1. Do umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w art. 9h ust. 3b ustawy zmienianej w art. 1, która przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy została zawarta pomiędzy właścicielem sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, a operatorem systemu przesyłowego gazowego albo operatorem systemu połączonego gazowego, albo której treść przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy została ustalona pomiędzy tymi podmiotami w drodze decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, stosuje się przepisy dotychczasowe.

2. Do zawierania kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w art. 9h ust. 3b ustawy zmienianej w art. 1, skutków jej niezawarcia oraz ustalania treści umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego w drodze decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e ustawy zmienianej w art. 1, stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

Art. 5. Do decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e ustawy zmienianej w art. 1, wydanej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 6. 1. Właściciel sieci przesyłowej gazowej po raz pierwszy składa zabezpieczenie majątkowe na zasadach określonych w art. 9h ust. 5e-5g ustawy zmienianej w art. 1 w terminie miesiąca przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w art. 9h ust. 3b tej ustawy.

2. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego informuje właściciela sieci przesyłowej gazowej o wysokości kosztów, o których mowa w art. 9h ust. 5e ustawy zmienianej w art. 1, uwzględnionych przy kalkulacji stawek opłat za świadczone przez tego operatora usługi przesyłania paliw gazowych tą siecią, obowiązujących w kolejnym roku kalendarzowym, w terminie 14 dni od dnia zatwierdzenia taryfy przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Art. 7. W przypadku gdy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, a po wyznaczeniu operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, doszło do zmiany okresu ważności udzielonej temu operatorowi koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy okres wyznaczenia operatora na tej sieci z mocy prawa ulega zrównaniu z okresem ważności udzielonej mu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych.

Art. 8. W przypadku gdy w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy właściciel sieci gazowej przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, korzysta z majątku niezbędnego do realizacji umów, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 984), z dniem wejścia w życie pierwszej kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w art. 9h ust. 3b ustawy zmienianej w art. 1, która po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy została zawarta między właścicielem tej sieci a operatorem systemu przesyłowego gazowego albo operatorem systemu połączonego gazowego, albo której treść po tym dniu została ustalona w drodze decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e ustawy zmienianej w art. 1, dochodzi do przejścia na tego operatora części zakładu pracy w rozumieniu art. 23¹ ust. 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy

(Dz. U. z 2020 r. poz. 1320 oraz z 2021 r. poz. 1162) w zakresie w jakim jest on uprawniony do wyłącznego korzystania z tego majątku zgodnie z art. 9h ust. 3aa ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 9. 1. Koncesja na przesyłanie paliw gazowych uzyskana przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przez właściciela sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, i pozostająca w mocy w dniu jej wejścia w życie, wygasa z mocy prawa z dniem wygaśnięcia ostatniej z umów, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw.

2. Do dnia wygaśnięcia koncesji na przesyłanie paliw gazowych, o której mowa w ust. 1, do tej koncesji oraz do korzystania z majątku właściciela sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, niezbędnego do pełnienia obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego z jej wykorzystaniem, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, nie stosuje się przepisów art. 9h ust. 3aa oraz art. 33 ust. 1aa ustawy zmienianej w art. 1.

Art. 10. Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Proponowane w projekcie ustawy zmiany mają na celu uzupełnienie i doprecyzowanie przepisów ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (dalej: „Prawo energetyczne”) w zakresie:

- 1) zasad przyłączania do sieci, w przypadku gdy do sieci ma być przyłączona inna sieć, dla której operatorem systemu wyznaczono to samo przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych, a także opłat za przyłączenie do sieci przesyłowej gazowej;
- 2) uprawnień, obowiązków oraz obszaru działania operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu połączonego gazowego oraz właściciela sieci przesyłowej gazowej, na której wyznaczono operatora systemu przesyłowego gazowego;
- 3) relacji pomiędzy właścicielem sieci przesyłowej gazowej, a operatorem systemu przesyłowego gazowego wyznaczonym na tej sieci;
- 4) kompetencji krajowego organu regulacyjnego – Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki;
- 5) koncesji na przesyłanie paliw gazowych.

Projektowany art. 7 ust. 1d Prawa energetycznego wprowadza wyjątek od zasady zawierania umowy o przyłączenie do sieci dotyczący sytuacji, gdy do sieci przesyłowej gazowej ma być przyłączona inna sieć przesyłowa gazowa, przy czym dla obu tych sieci funkcję operatora systemu pełni to samo przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych. W wyżej opisanym przypadku podmiot przyłączany i przyłączający jest tożsamy, a tym samym nie ma możliwości zawarcia ważnej umowy o przyłączenie do sieci i określania w niej elementów wymienionych w art. 7 ust. 2 Prawa energetycznego.

W art. 7 ust. 8 pkt 1 i 1a Prawa energetycznego w projektowanym brzmieniu dokonywana jest zmiana sposobu naliczania opłat za przyłączenie do sieci przesyłowej gazowej. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, podmiot przyłączany ponosi 25% rzeczywistych nakładów poniesionych na realizację przyłączenia. Zmiana modelu zakładająca, że koszty przyłączenia będą w całości pokrywane przez podmiot przyłączany do sieci przesyłowej, pozwala uniknąć sytuacji, w której odbiorcy gazu z sieci o niskim ciśnieniu są obciążani kosztami przyłączenia zarówno do sieci przesyłowej, jak i sieci dystrybucyjnej, podczas gdy odbiorcy przyłączeni

do sieci przesyłowej nie ponoszą kosztów przyłączenia odbiorców do sieci dystrybucyjnej. Proponowana zmiana pozwoli na zmniejszenie nakładów ponoszonych przez operatora systemu przesyłowego na realizowanie przyłączeń instalacji odbiorców końcowych, umożliwiając ich przesunięcie na realizację inwestycji infrastrukturalnych służących pełnej dywersyfikacji dostaw paliwa gazowego do Rzeczypospolitej Polskiej. Jednocześnie w art. 2 projektu ustawy określono, że do umów o przyłączenie do sieci przesyłowej gazowej zawartych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 9c ust. 6b Prawa energetycznego w projektowanym brzmieniu dookreśla zasady wykonywania obowiązków przez operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu dystrybucyjnego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego. Zgodnie z przepisem operator ten, wyznaczony na sieci, której nie jest właścicielem, w obszarze swojego działania jest odpowiedzialny za wydawanie warunków przyłączenia oraz za zawarcie i realizację umowy o przyłączenie do sieci. Operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego jest odpowiedzialny również za sporządzenie planu rozwoju w zakresie zaspokojenia obecnego i przyszłego zapotrzebowania na paliwa gazowe oraz ustalanie taryfy dla paliw gazowych i jej przedkładanie Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki. Ze zmianą połączona jest aktualizacja art. 47 Prawa energetycznego polegająca na dodaniu ust. 1aa regulującego kwestię terminu w jakim operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej niebędącej jego własnością ma obowiązek ustalić taryfę dla przesyłania paliw gazowych, zaproponować okres jej obowiązywania oraz przedłożyć tę taryfę lub jej zmianę Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki do zatwierdzenia. W przepisach przejściowych – art. 3 – określono sposób postępowania z taryfą dla paliw gazowych dla sieci przesyłowej gazowej, na której wyznaczono operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego niebędącego właścicielem tej sieci, zatwierdzoną przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy i z wnioskiem o zatwierdzenie taryfy na rok 2023 r. (założono wejście w życie ustawy w 2022 r.). Zgodnie z art. 3 ust. 3 projektu ustawy, operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej niebędącej jego własnością, przedkłada Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki taryfę dla tej sieci do zatwierdzenia niezwłocznie po zawarciu pierwszej po dniu wejścia w życie ustawy w projektowanym brzmieniu kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego,

o której mowa w art. 9h ust. 3b Prawa energetycznego w proponowanym brzmieniu albo po otrzymaniu pierwszej po tym dniu decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, o której mowa w art. 9h ust. 3e tej ustawy. Art. 47 ust. 1aa zdanie drugie Prawa energetycznego w projektowanym brzmieniu nie stosuje się w wyżej opisanym przypadku. Zgodnie z proponowanymi przepisami, pierwsza kolejna umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego powinna zostać zawarta do 30 kwietnia 2022 r., a Prezes Urzędu Regulacji Energetyki – w przypadku braku porozumienia między stronami – powinien wydać decyzję zastępującą tę umowę w terminie do 31 sierpnia 2022 r. Z powyższego wynika, że w roku 2022 możliwe jest niezakończenie przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki postępowania w sprawie zatwierdzenia taryfy dla paliw gazowych na 2023 r. przed terminem aukcji zdolności rocznej wskazanym w art. 11 ust. 4 rozporządzenia Komisji (UE) 2017/459 z dnia 16 marca 2017 r. ustanawiającego kodeks sieci dotyczący mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 984/2013. Powyższe jest prawdopodobne zwłaszcza w przypadku niezawarcia przez strony pierwszej kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego. Ponieważ na podstawie art. 47 ust. 2c Prawa energetycznego w przypadku upływu okresu, na jaki została ustalona taryfa, do dnia wejścia w życie nowej taryfy stosuje się taryfę dotychczasową, jeżeli decyzja Prezesa URE nie została wydana, w wyżej opisanym wyjątkowym przypadku taryfą opublikowaną przed aukcją zdolności rocznej w 2022 r. będzie taryfa na 2022 r., a nie rok 2023. Jednocześnie podkreślić należy, że zatwierdzenie przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki taryfy na 2023 r. po terminie aukcji zdolności rocznej oznaczać będzie najprawdopodobniej weryfikację opublikowanych pierwotnie stawek, co powinno zostać odnotowane przez uczestników rynku.

W art. 9h ust. 2a Prawa energetycznego dokonano jednoznacznego przesądzenia, że obszar wykonywania działalności gospodarczej przez operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu połączonego gazowego oraz operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego obejmuje również wyłączną strefę ekonomiczną, o której mowa w art. 15 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej. Mając na uwadze określone w przepisach prawa zadania i kompetencje wyżej wymienionych operatorów, za niezasadne uznać należało odniesienie się w art. 9h ust. 2a Prawa energetycznego w obowiązującym brzmieniu jedynie do obszaru wykonywania działalności gospodarczej przez operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego.

Zmiana art. 9h ust. 3 pkt 2 ma charakter precyzujący. Zgodnie z przepisem w proponowanym brzmieniu, operatorem systemu przesyłowego, systemu dystrybucyjnego, systemu magazynowania paliw gazowych, systemu skraplania gazu ziemnego lub operatorem systemu połączonego może być przedsiębiorstwo energetyczne posiadające koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw gazowych lub energii elektrycznej, magazynowania paliw gazowych, skraplania gazu ziemnego i regazyfikacji skroplonego gazu ziemnego, z którym właściciela sieci przesyłowej, sieci dystrybucyjnej, instalacji magazynowej lub instalacji skroplonego gazu ziemnego łączy umowa powierzająca temu przedsiębiorstwu pełnienie obowiązków operatora z wykorzystaniem tej sieci lub instalacji.

W zaproponowanym w projekcie ustawy art. 9h ust. 3aa Prawa energetycznego wskazano, że operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, ma prawo do wyłącznego korzystania z majątku właściciela tej sieci niezbędnego do pełnienia obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych. Zaproponowane rozwiązanie ma na celu zagwarantowanie, że operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego będzie mógł dysponować majątkiem niezbędnym do pełnienia obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, a co za tym idzie – będzie skutecznie realizować prawa i obowiązki nałożone na niego przepisami unijnymi i krajowymi. Mając na uwadze cel przepisu, jakim jest zagwarantowanie świadczenia usług przesyłowych przez niezależny i profesjonalny podmiot posiadający koncesję na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, a co za tym idzie zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej, przepis uznać należy za proporcjonalny.

Projektowane zmiany art. 9h ust. 3b i 3e Prawa energetycznego przewidują skrócenie terminu, w jakim przedsiębiorstwo energetyczne wyznaczone operatorem systemu przesyłowego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo oraz właściciel sieci przesyłowej gazowej powinni zawrzeć kolejną umowę powierzającą pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego

i poinformować o tym Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Zgodnie z proponowanymi zmianami, strony będą miały obowiązek zawrzeć wyżej wymienioną umowę w terminie 8 miesięcy przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy albo wygaśnięcia decyzji, którą Prezes Urzędu Regulacji Energetyki ustalił treść tej umowy. W przypadku gdy strony nie osiągną porozumienia co do treści umowy, decyzja ustalająca treść kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, będzie wydawana przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki w terminie 4 miesięcy od dnia w którym upłynął termin na zawarcie umowy przez strony. Powyższe zapewni niezbędny czas na przygotowanie się przez strony do realizacji kolejnej umowy powierzającej na warunkach przez nie wynegocjowanych bądź ustalonych decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Podkreślić należy, że umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego może być zarówno zawarta przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego z właścicielem sieci, jak i ustalona decyzją Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki.

Mając na uwadze zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa oraz ochrony praw nabytych, w art. 4 i 5 projektu ustawy przesądzono, że do umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, która przed dniem wejścia w życie ustawy w projektowanym kształcie została zawarta pomiędzy właścicielem sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, a operatorem systemu przesyłowego gazowego albo operatorem systemu połączonego gazowego, albo której treść przed tym dniem została ustalona w drodze decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, stosuje się przepisy dotychczasowe. Przepisy dotychczasowe stosuje się również do decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e Prawa energetycznego wydanej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Jednakże do zawierania kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego, o której mowa w art. 9h ust. 3b Prawa energetycznego, skutków jej niezawarcia oraz ustalania treści umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego w drodze decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e Prawa energetycznego, stosuje się przepisy w brzmieniu zaproponowanym w projekcie ustawy.

Zmiana art. 9h ust. 3c Prawa energetycznego polega na jednoznacznym określeniu, że kolejna umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego

gazowego zawierana jest na czas oznaczony, równy okresowi wyznaczenia, o którym mowa w art. 9h ust. 3b Prawa energetycznego w projektowanym brzmieniu. Powyższe rozwiązanie pozwoli na zapewnienie większej stabilności umowy, a także praw i obowiązków jej stron. Ze zmianą związane jest również uchylenie art. 9h ust. 3o Prawa energetycznego. W związku z weryfikacją regulacji zawartych w Prawie energetycznym i zobowiązaniem do zawierania kolejnej umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego na czas oznaczony, równy okresowi wyznaczenia, o którym mowa w art. 9h ust. 3b Prawa energetycznego, i rozpoczynający się od dnia następującego po dniu wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej, o której mowa w ust. 3b tej ustawy, a w przypadku jej niezawarcia – do wydania decyzji przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, za zbędne uznać należy utrzymywanie regulacji pozwalającej Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki na zmianę decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e Prawa energetycznego, zgodnie z art. 9h ust. 3o tej ustawy.

Ze zmianą art. 9h ust. 3c Prawa energetycznego związana jest propozycja zmodyfikowania treści art. 9h ust. 3j tej ustawy. W związku z możliwym wydłużeniem okresu, na jaki zawarta może być umowa oraz wydana decyzja Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki, o której mowa w art. 9h ust. 3e Prawa energetycznego, którą ustala się treść tej umowy, istnieje konieczność umożliwienia Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki uwzględnienia w treści tej decyzji ewentualnych zmian przepisów prawa w zakresie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego oraz zasad lub sposobów ich wykonywania, które wpływają na realizację przez tego operatora praw lub obowiązków określonych decyzją. W projekcie ustawy jednoznacznie określono przyczyny możliwej weryfikacji decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e Prawa energetycznego, oraz podkreślono konieczność związku między zmianami prawa, a realizacją obowiązków wynikających z tej decyzji.

Zmiana art. 9h ust. 3d, ust. 3g, ust. 3i oraz ust. 3k Prawa energetycznego ma na celu ujednolicenie używanych w Prawie energetycznym określeń „umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego”, „dotychczasowa umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego” oraz „kolejna umowa powierzająca pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego”.

W związku z zakresem obowiązków spoczywających na operatorze systemu przesyłowego oraz koniecznością zapewnienia ich sprawnej i ciągłej realizacji, w art. 9h ust. 3da Prawa energetycznego w proponowanym brzmieniu, w przypadku, o którym mowa w art. 9h ust. 3b zmienianej ustawy, operatorowi systemu przesyłowego gazowego albo operatorowi systemu połączonego gazowego, na miesiąc przed upływem 8-miesięcznego terminu, o którym mowa w art. 9h ust. 3b Prawa energetycznego w proponowanym w projekcie ustawy brzmieniu, zapewniono możliwość udzielania zamówień lub zawierania umów związanych z pełnieniem obowiązków operatora z wykorzystaniem sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo na okres po wygaśnięciu dotychczasowej umowy powierzającej dotyczącej tej sieci. Powyższe służyć ma zapewnieniu ciągłości świadczenia usług przesyłania paliw gazowych.

Zmiana art. 9h ust. 3n Prawa energetycznego polega na jednoznacznym przesądzeniu, że do decyzji, o której mowa w art. 9h ust. 3e tej ustawy, odpowiednio stosuje się również art. 9h ust. 5b Prawa energetycznego. Dotychczas przepis ust. 5b był stosowany do decyzji, o której mowa powyżej w związku z tym, że art. 9h ust. 5 b Prawa energetycznego odsyła do przepisu art. 9h ust. 5a, a także w związku z tym, że znajduje się w jednostce redakcyjnej bezpośrednio następującej po art. 9h ust. 5a Prawa energetycznego. Zmiana ma charakter jedynie porządkowy.

W projekcie ustawy przewidziano również zmianę, określonych w art. 9h ust. 5a i 5b Prawa energetycznego, zasad wynagrodzenia właściciela systemu przesyłowego określanych w umowie powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego. W sytuacji, w której jednym podmiotem prowadzącym działalność w zakresie przesyłania paliw gazowych z wykorzystaniem danego systemu przesyłowego jest operator, powinien on pobierać całość przychodów wynikających z przedmiotowej działalności. Natomiast zachodzi wówczas potrzeba określenia w umowie powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego wynagrodzenia właściciela sieci przesyłowej gazowej za korzystanie przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego z majątku niezbędnego do pełnienia przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego obowiązków operatora z wykorzystaniem tej sieci, w tym wykonywania działalności gospodarczej

w zakresie przesyłania paliw gazowych. Rozwiązanie stanowi wyważenie interesów wyznaczonego operatora systemu przesyłowego gazowego oraz właściciela sieci.

W art. 9h ust. 5c Prawa energetycznego w projektowanym brzmieniu obowiązano właściciela sieci przesyłowej gazowej do pokrywania kosztów poniesionych przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego w związku pełnieniem obowiązków operatora z wykorzystaniem sieci tego właściciela w zakresie, w jakim te koszty nie zostały pokryte przychodami z usług przesyłowych. W art. 9h ust. 5d-5g Prawa energetycznego wprowadzono mechanizmy gwarantujące operatorowi systemu przesyłowego gazowego pokrycie wyżej wymienionych kosztów. Z przepisami połączona jest, polegająca na dodaniu pkt 24b, zmiana art. 56 ust. 1 Prawa energetycznego, której celem jest zapewnienie realizacji obowiązku przewidzianego w art. 9h ust. 5e-5g Prawa energetycznego. W art. 6 projektu ustawy przewidziano natomiast regulację przejściową, zgodnie z którą właściciel sieci przesyłowej gazowej po raz pierwszy składa zabezpieczenie majątkowe na zasadach określonych w art. 9h ust. 5e-5g Prawa energetycznego w projektowanym brzmieniu w terminie miesiąca przed dniem wygaśnięcia dotychczasowej umowy powierzającej, o której mowa w art. 9h ust. 3b tej ustawy. W przepisie obowiązano też operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego do poinformowania właściciela sieci przesyłowej gazowej o wysokości kosztów niezbędnych do ustalenia wysokości zabezpieczenia majątkowego z odpowiednim wyprzedzeniem, pozwalającym na ustanowienie zabezpieczenia.

Art. 9h ust. 10a Prawa energetycznego przesądza, że w przypadku gdy po wyznaczeniu operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, dojdzie do zmiany okresu ważności udzielonej temu operatorowi koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, z dniem uprawomocnienia się decyzji o udzieleniu koncesji albo o zmianie decyzji o udzieleniu koncesji okres wyznaczenia operatora na tej sieci z mocy prawa ulega zrównaniu z okresem ważności udzielonej mu koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych. Rozwiązanie pozwala na zachowanie większej stabilności w zakresie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych. Mając na uwadze, że stabilność wyżej wymienionej działalności jest kluczowa dla zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej,

powyższe rozwiązanie należy uznać za konieczne i proporcjonalne. W art. 7 projektu ustawy zawarta została regulacja odnosząca się do sytuacji, w których przed dniem wejścia w życie ustawy w projektowanym brzmieniu, a po wyznaczeniu operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, doszło do zmiany okresu ważności udzielonej temu operatorowi koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych. W wyżej opisanym przypadku, z dniem wejścia w życie Prawa energetycznego w projektowanym brzmieniu, okres wyznaczenia operatora na tej sieci z mocy prawa ulega zrównaniu z okresem ważności udzielonej temu operatorowi koncesji na wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych.

Zmiana zaproponowana w art. 9h ust. 13 Prawa energetycznego ma charakter porządkowy i polegający na ujednoczeniu określeń i odwołań stosowanych w Prawie energetycznym, a także wynika z konieczności uwzględnienia nowego obowiązku wprowadzonego w art. 47 ust. 1aa Prawa energetycznego w projektowanym brzmieniu.

Zmiana art. 16 ust. 3 ustawy Prawo energetyczne ma na celu zapewnienie większej spójności między tym przepisem, a przepisem art. 9c ust. 6b Prawa energetycznego.

Dodanie ust. 1a w art. 28 Prawa energetycznego ma na celu przyznanie Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki kompetencji umożliwiającej wykonywanie zadania określonego w art. 9h ust. 3e oraz art. 56 ust. 1 pkt 24 Prawa energetycznego w projektowanym brzmieniu.

W art. 33 ust. 1aa Prawa energetycznego w proponowanym w projekcie ustawy brzmieniu przesądzone, że koncesja na przesyłanie paliw gazowych siecią przesyłową gazową może być wydana jedynie podmiotowi, który działa w formie spółki akcyjnej, której jedynym akcjonariuszem jest Skarb Państwa. Rozwiązanie jest komplementarne z art. 4e¹, art. 9k Prawa energetycznego oraz art. 9h ust. 3aa tej ustawy w proponowanym w projekcie ustawy brzmieniu. Propozycja zmiany połączona jest z art. 9 projektu ustawy, w którym przesądzone, że koncesja na przesyłanie paliw gazowych uzyskana przed dniem wejścia w życie przepisów w projektowanym brzmieniu przez właściciela sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, i pozostająca w mocy w dniu ich wejścia w życie, wygasa z mocy prawa z dniem wygaśnięcia ostatniej z umów, o których mowa w art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 2013 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz niektórych innych ustaw. Ponadto

do dnia wygaśnięcia koncesji na przesyłanie paliw gazowych do tej koncesji oraz korzystania z majątku właściciela sieci przesyłowej gazowej, o której mowa powyżej, nie stosuje się przepisów art. 33 ust. 1aa oraz art. 9 ust. 3aa Prawa energetycznego w zaproponowanym w projekcie ustawy brzmieniu. W art. 8 projektu ustawy określono wpływ projektowanych przepisów na sytuacje uregulowane w ustawie z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy. Przepisy przejściowe zapewniają ochronę praw nabytych właściciela wyżej opisanej sieci przesyłowej gazowej i przesadzają o proporcjonalności rozwiązań w projektowanym brzmieniu.

W art. 33 ust. 3aa w proponowanym brzmieniu przesądzono, że w przypadku gdy operator systemu przesyłowego gazowego albo operator systemu połączonego gazowego wyznaczony na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, ma prawo do korzystania z majątku właściciela tej sieci niezbędnego do pełnienia obowiązków operatora z jej wykorzystaniem, w tym wykonywania działalności gospodarczej w zakresie przesyłania paliw gazowych, posiadana przez tego operatora koncesja na przesyłanie paliw gazowych z mocy prawa obejmuje również wykonywanie działalności gospodarczej polegającej na przesyłaniu paliw gazowych tą siecią. Zmiana wynika z konieczności rozwiązania istniejących wątpliwości interpretacyjnych i jednoznacznego przesądzenia, że koncesja na przesyłanie paliw gazowych posiadana przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego umożliwi temu operatorowi wykonywanie działalności gospodarczej polegającej na przesyłaniu paliw gazowych z wykorzystaniem sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo, na której został wyznaczony, o ile ten operator jest uprawniony do korzystania z ww. sieci przesyłowej.

Art. 45 ust. 1k Prawa energetycznego określa katalog czynników, które należy uwzględnić określając koszty działalności operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego wyznaczonego na sieci przesyłowej gazowej wchodzącej w skład systemu przesyłowego, który w dniu 3 września 2009 r. należał do przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo. Przepis pozwala na jednoznaczne określenie kosztów zapewniając uwzględnienie interesów właściciela wyżej wymienionej sieci przesyłowej na należytych poziomie.

W art. 56 ust. 1 pkt 5a Prawa energetycznego dodano odwołanie do art. 47 ust. 1aa tej ustawy w projektowanym brzmieniu oraz wprowadzono związaną z tym zmianę redakcyjną. Zmiana zapewnia spójność systemu nakładania kar w przypadku nieuczynienia zadość obowiązkom określonym w Prawie energetycznym.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia. Mając na uwadze konieczność pilnego dokonania zmian w przepisach Prawa energetycznego w celu zwiększenia bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej oraz zapewniania pewności prawa po stronie zainteresowanych podmiotów, uznać należy, że możliwe jest skrócenie terminu *vacatio legis* zgodnie z art. 4 ust. 2 ustaw z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.

Projekt ustawy:

- 1) nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego;
- 2) nie przewiduje wydania aktów wykonawczych;
- 3) jest zgodny z prawem Unii Europejskiej;
- 4) nie wywiera wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców;
- 5) nie został poddany konsultacjom.

Warszawa, 3 lutego 2022 r.

BAS-WAPEiM-204/22

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU
L. dz. SPS-WP. 020 26 6.2022
Data wpływu 4. 02. 2022

DS. 1120, 55, 2022 (2)
4. 02. 2022v.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Suski)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2021 r. poz. 483, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projektodawcy proponują znowelizowanie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, ze zm.), dalej jako „ustawa – Prawo energetyczne”. W projekcie zaproponowano zmiany dotyczące: zasad przyłączania do sieci, w przypadku gdy do sieci ma być przyłączona inna sieć, dla której operatorem systemu wyznaczono to samo przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych (art. 7 ust. 1d ustawy – Prawo energetyczne), opłat za przyłączenie do sieci przesyłowej gazowej (art. 7 ust. 8 ustawy – Prawo energetyczne), zasad wykonywania obowiązków przez operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu dystrybucyjnego gazowego oraz operatora systemu połączonego gazowego (art. 9c ust. 6b i art. 47 ust. 1aa ustawy – Prawo energetyczne), obszaru wykonywania działalności gospodarczej przez operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu połączonego gazowego oraz operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego (art. 9h ust. 2a ustawy – Prawo energetyczne), korzystania przez określonych operatorów systemów z majątku właściciela sieci (art. 9h ust. 3aa ustawy – Prawo energetyczne), zawierania umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego (art. 9h ust. 3b-3e i 3a oraz art. 28 ust. 1a ustawy – Prawo energetyczne), zasad wynagrodzenia właściciela systemu przesyłowego określanych w umowie powierzającej pełnienie

obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego (art. 9h ust. 5a i 5b ustawy – Prawo energetyczne), pokrywania kosztów poniesionych przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego w związku z pełnieniem obowiązków operatora z wykorzystaniem sieci właściciela sieci przesyłowej gazowej (art. 9h ust. 5c-5g i art. 56 ust. 1 ustawy – Prawo energetyczne), okresu wyznaczania operatorów określonych sieci (art. 9h ust. 10a ustawy – Prawo energetyczne), udzielania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki koncesji na przesyłanie paliw gazowych (art. 33 ust. 1aa ustawy – Prawo energetyczne), zakresu koncesji posiadanych przez określonych operatorów (art. 33 ust. 3aa ustawy – Prawo energetyczne) oraz kosztów działalności określonych operatorów (art. 45 ust. 1k ustawy – Prawo energetyczne). Ponadto projekt zawiera propozycje zmian o charakterze porządkowym m.in. w zakresie 9h ust. 13 i art. 16 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne.

W art. 2-9 projektu znajdują się przepisy przejściowe.

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 7 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy

Z uwagi na przedmiot projektu ustawy trzeba wziąć pod uwagę dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/73/WE z dnia 13 lipca 2009 r. dotyczącą wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego i uchylającą dyrektywę 2003/55/WE (Dz. Urz. UE L 211 z 14.8.2009, s. 94), dalej jako „dyrektywa 2009/73/WE”.

W myśl art. 1 ust. 1 dyrektywy 2009/73/WE ustanawia ona wspólne zasady dotyczące przesyłu, dystrybucji, dostaw i magazynowania gazu ziemnego, a także zasady dotyczące organizacji i funkcjonowania sektora gazu ziemnego, dostępu do rynku, kryteriów i procedur mających zastosowanie do udzielania zezwoleń na świadczenie usług przesyłowych, dystrybucyjnych, dostawy i magazynowanie gazu ziemnego oraz na eksploatację systemów.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 dyrektywy 2009/73/WE państwa członkowskie, opierając się na swojej strukturze organizacyjnej i z należyтым uwzględnieniem zasady pomocniczości, mają zapewnić, aby – bez uszczerbku dla ust. 2 tego artykułu – przedsiębiorstwa gazowe działały zgodnie z zasadami tej dyrektywy, mając na celu stworzenie konkurencyjnego, bezpiecznego i zrównoważonego pod względem środowiskowym rynku gazu ziemnego, oraz mają nie dyskryminować tych przedsiębiorstw w odniesieniu do ich praw lub obowiązków.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Dyrektywa 2009/73/WE została wdrożona do polskiego systemu prawa na mocy ustawy – Prawo energetyczne. Przedstawione w projekcie propozycje

zmian w tej ustawie doprecyzowują obowiązujące przepisy oraz wprowadzają rozwiązania szczególne, które nie naruszają wymogów wynikających z dyrektywy 2009/73/WE.

Biorąc powyższe pod uwagę, można uznać, że projekt ustawy nie jest sprzeczny z dyrektywą 2009/73/WE.

4. Konkluzja

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.

Autor:

Tomasz Jaroszyński
ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

zweryfikował Z. Cieślik 3.02.2022

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

Deskryptory bazy Rex: energetyka, gazownictwo, prawo energetyczne, projekt ustawy, Unia Europejska, Urząd Regulacji Energetyki

Warszawa, 3 lutego 2022 r.

BAS-WAPEiM-205/22

 DS. 1120.55.2022
 4.02.2022

 Pani
 Elżbieta Witek
 Marszałek Sejmu
 Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne (przedstawiciel wnioskodawców: poseł Marek Suski) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projektodawcy proponują znowelizowanie ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz. U. z 2021 r. poz. 716, ze zm.), dalej jako „ustawa – Prawo energetyczne”. W projekcie zaproponowano zmiany dotyczące: zasad przyłączania do sieci, w przypadku gdy do sieci ma być przyłączona inna sieć, dla której operatorem systemu wyznaczono to samo przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się przesyłaniem paliw gazowych (art. 7 ust. 1d ustawy – Prawo energetyczne), opłat za przyłączenie do sieci przesyłowej gazowej (art. 7 ust. 8 ustawy – Prawo energetyczne), zasad wykonywania obowiązków przez operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu dystrybucyjnego gazowego oraz operatora systemu połączonego gazowego (art. 9c ust. 6b i art. 47 ust. 1aa ustawy – Prawo energetyczne), obszaru wykonywania działalności gospodarczej przez operatora systemu przesyłowego gazowego, operatora systemu połączonego gazowego oraz operatora systemu przesyłowego elektroenergetycznego (art. 9h ust. 2a ustawy – Prawo energetyczne), korzystania przez określonych operatorów systemów z majątku właściciela sieci (art. 9h ust. 3aa ustawy – Prawo energetyczne), zawierania umowy powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego (art. 9h ust. 3b-3e i 3a oraz art. 28 ust. 1a ustawy – Prawo energetyczne), zasad wynagrodzenia właściciela systemu przesyłowego określanych w umowie powierzającej pełnienie obowiązków operatora systemu przesyłowego gazowego (art. 9h ust. 5a i 5b ustawy – Prawo energetyczne), pokrywania kosztów poniesionych przez operatora systemu przesyłowego gazowego albo operatora systemu połączonego gazowego w związku z pełnieniem obowiązków operatora z wykorzystaniem sieci właściciela sieci przesyłowej gazowej (art. 9h ust. 5c-5g i art. 56 ust. 1

 WIDELP
 L. dz. 585-AP 020.26.7.2022
 4. 02. 2022
 Data wpływu

ustawy – Prawo energetyczne), okresu wyznaczania operatorów określonych sieci (art. 9h ust. 10a ustawy – Prawo energetyczne), udzielania przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki koncesji na przesyłanie paliw gazowych (art. 33 ust. 1aa ustawy – Prawo energetyczne), zakresu koncesji posiadanych przez określonych operatorów (art. 33 ust. 3aa ustawy – Prawo energetyczne) oraz kosztów działalności określonych operatorów (art. 45 ust. 1k ustawy – Prawo energetyczne). Ponadto projekt zawiera propozycje zmian o charakterze porządkowym m.in. w zakresie 9h ust. 13 i art. 16 ust. 3 ustawy – Prawo energetyczne.

W art. 2-9 projektu znajdują się przepisy przejściowe.

Projekt ustawy nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a ust. 3 regulaminu Sejmu.

Autor:

Tomasz Jaroszyński

zweryfikował Z. Cieślik, 3.02.2022

ekspert ds. legislacji

w Biurze Analiz Sejmowych

Akceptował:

Dyrektor

Biura Analiz Sejmowych

Sobolewski

Przemysław Sobolewski

Deskryptory bazy Rex: energetyka, gazownictwo, prawo energetyczne, projekt ustawy, Unia Europejska, Urząd Regulacji Energetyki